

F. t. l. vedr. ægteskabs indgåelse og opløsning m.v.

- Det foreslås, at statsamtet skal kunne meddele skilsmisse ved bevilling på uændrede vilkår efter forudgående separation i tilfælde, hvor den anden ægtefælle ikke reagerer på statsamtets henvendelser om, hvorvidt ægtefællen har bemærkninger til skilsmissen.
- Det foreslås, at der ikke længere skal afholdes obligatorisk vilkårsforhandling forud for bevilling af separation eller skilsmisse. Vilårsforhandling skal dog stadig foretages, hvis en af parterne anmoder om det, eller statsamtet finder, at særlige omstændigheder taler for det.
- Kriteriet for, hvornår der kan ske ændringer i samvær, foreslås skærpet, således at der som udgangspunkt kun kan ske ændringer, hvis der er tale om væsentligt forandrede forhold. Herved tilskyndes forældrene til i højere grad selv at tage ansvaret for at få samværet til at fungere.
- Det foreslås, at aftaler mellem forældre om, at fælles forældremyndighed skal ophøre, eller at forældremyndigheden skal overføres fra den ene til den anden forælder, ikke længere skal godkendes af statsamtet, men blot anmeldes til statsamtet.
- Det foreslås, at skriftlige aftaler om samvær skal kunne tvangsfuldbyrdes, hvis det udtrykkeligt er bestemt i aftalen.
- Efter § 19 i lov om forældremyndighed og samvær har den af forældrene, som ikke har forældremyndigheden, ret til at få orientering om barnets forhold fra skoler, børneinstitutioner samt social- og sundhedsvæsenet. Bestemmelsen foreslås udvidet til også at omfatte privat praktiserende læger og tandlæger.
- Det foreslås, at det skal være lettere for voksne adopterede at genetablere retsforholdet til deres oprindelige slægt i tilfælde, hvor alle parter ønsker dette.
- Endvidere foreslås visse lempelser i adgangen til stedbarnsadoption af voksne. Hvis f.eks. et barn er vokset op hos sin mor og stedfar, skal det være muligt for stedfaderen at stedbarnsadoptere barnet, når det er blevet voksent, selv om han i mellemtiden er blevet skilt fra barnets mor.
- Adgangen til at anerkende udenlandske afgørelser om adoption, der er truffet i overensstemmelse med Haagerkonventionen af 1993, foreslås udvidet. Det vil indebære en lettelse for forældre, som adopterer udenlandske børn, og hvor adoptionen gennemføres i barnets hjemland.
- Der foreslås nogle lempelser i adgangen for udlændinge til at indgå registreret partnerskab her i landet. Bopæl i et land med regler om registreret partnerskab, der svarer til de danske, foreslås sidestillet med bopæl her i landet.
- For at forenkle sagsgangen i klagesager foreslås det, at der skabes hjemmel til at fastsætte regler om, at statsamtet kan genoptage en sag, der er påklaget til Civilretsdirektoratet, når der foreligger væsentlige nye oplysninger eller nye ansøgninger, som statsamtet ikke har taget stilling til.
- Der foreslås indført bestemmelser, der giver justitsministeren hjemmel til at fastsætte regler om, hvornår den bidragsberettigede skal ansøge om børne- eller ægtefællebidrag for at få det fastsat eksempelvis fra parternes samlivsophævelse, og om fra hvilket tidspunkt en ændring af et bidrag skal have virkning.
- Hvis en af parterne er umyndig som følge af mindreårighed, kan anerkendelse af faderskab efter de gældende regler kun ske med værgens samtykke. Det foreslås ændret således, at kravet om samtykke alene skal finde anvendelse, hvis manden er mindreårig.

2. Ægteskabsloven

2.1. Ændring af ægteskabslovens § 10

2.1.1. Gældende ret

Den, som har været gift eller været part i et registreret partnerskab, må ikke indgå nyt ægteskab eller registreret partnerskab, før offentligt skifte eller dødsbøbehandling ved bobestyrer er påbegyndt, eller privat skifte er afsluttet. Det gælder dog ikke, hvis der ikke var noget formuefællesskab mellem ægtefællerne, eller fritagelse for skifte er særligt hjemlet. Endvidere kan den myndighed, som efter § 13 skal prøve ægteskabsbetingelserne, tillade, at de nævnte bestemmelser om skifte fraviges, jf. ægteskabslovens § 10, stk. 1.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at fællesboet i det tidligere ægteskab holdes adskilt fra de nye ægtefællers formue.

Fritagelse for skifte vil være særligt hjemlet, hvis den tidligere ægtefælle eller arvingerne i boet giver samtykke til, at ægteskab indgås, selv om det tidligere fællesbo ikke er delt. Hvis den ene af parterne sidder i uskiftet bo, betegnes dette samtykke »skifteafkald«.

Prøvelsesmyndigheden (kommunen) kan tillade, at bestemmelsen fraviges, dvs. tillade indgåelse af ægteskab, selv om fællesboet endnu ikke er delt eller taget under offentligt skifte. En sådan tilladelse betegnes »skiftefritagelse«. Afgørelser om skiftefritagelser kan påklages til justitsministeren (Civilretsdirektoratet), jf. lovens § 10, stk. 2.